

(Folytatás az 1. oldalról.)

pozitíve értékeli az egyetemeken folyó KISZ-munkát — mondta. Most folyik a szervezeti keretek kidolgozása, olyan formák megteremtése, amely biztosítja majd az érdekes, eredményes munkát. **Fejtette az alapszervezeti munka hiányosságait is.** A legaktívabban ugyanis az egyetemi vezetőkbe kerülnek, így nem marad idejük az alapszervezeti munka segítésére. Ezen a problémán is segíteni kell. Ugyanakkor az alapszervezeteket nemcsak a programok végrehajtásába, hanem kidolgozásukba is be kell vonni. **Janurik Tamás** statisztikai felmérések alapján (BTK) a hallgatók eszmei-politikai arculatáról ismertett adatokat. Csak néhány kérdést kiemelve: az új mechanizmussal a hallgatók 90 százaléka egyetért, viszont a csehszlovákiai katonai beavatkozást egyhatodik elítéli. **A hallgatóknak 23 százaléka vallásos a katon, vagy legalábbis bizonytalan álláspont van, és 90 százaléka véleménye szerint a protekcionizmus szerepe illetve döntő szerepe van a döntések meghozatalában.** **Izsák Péter** szintén az első felszólalóval vitakozva fejtette ki, hogy az ünnepségek problémája

valós, de nem érinti a lényegét. Kiemelte március 15. jelentőségét. Feleslegesnek tartja az érdekvédelmi munka elkülönítését egy hallgatói „szakszervezet” létrehozásával. **Sajnálatos tényként említette, hogy az alapszervezeti vezetők nem élnék eléggé a számukra biztosított önállósággal, és így az ezzel járó felelősséget sem vállalják.** **Hegyi András** arról beszélt, hogy az utóbbi két évben jó munka folyt az egyetemen. Egyetértett **Kukovecz Györggyel** abban, hogy a hallgatók igénylik a KISZ ügyeibe való beleszólást. **Vörös László** jónak tartotta a beszámolót, amely határozott és jó álláspontot képvisel a tömegesség kérdésében. Fontosnak tartja, hogy a tömegesség beszámolóbeli megfogalmazása általános közfelfogássá váljon az egyetemen. Nagy szerepet tulajdonít az aktivitásnak és az önállóságnak, melynek rendkívüli előrelendítő ereje van. Ugyanakkor türelmesnek kell lenni ezen a téren, és számolni kell bizonyos ellenállással.

A vita után az egyetemi bizottság és vb-tagjainak megválasztására került sor.

A József Attila Tudományegyetem KISZ Bizottsága

Allam- és Jogtudományi Kar részéről: **Bodnár László, Vastagh Pál, Izsák Péter, Újvári József, Ruzsoly József, Oláh Katalin, Kocsis Dániel.**

Bölcsészettudományi Kar részéről: **Ambrus György, Hegyi András, Biller Gyöngyi, Bajtai Mária, Makk Ferenc, Tajti Klára, Zsemberi Antal, Rákos István, Szilágyi Károly, Fábrián György, Meleg Csilla, Balázs Mihály, Bernáth Árpád, Kukovecz György.**

Természettudományi Kar részéről: **Szendró Zsuzsanna, Farkas Mária, Póla József, Kevei Ferencné, Klukovits Lajos, Kiss Zoltán, Németh József, Szalay István, Tolvaj László, Varga Gyöngyi, Bakos János, Molnár Miklós, Horváth Antal, Koz-**

ma László, Németh Jenőné, Perleczky Etelka, Sipiczky Máttyás, Várkonyi Zoltán.

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG TAGJAI

Németh József (titkár), **Bodnár László** (titkárhelyettes), **Hegyi András** (titkárhelyettes), **Izsák Péter** (titkárhelyettes és érdekvédelmi felelős), **Varga Gyöngyi** (szervezőtitkár), **Szalay István** (agitáció és propaganda titkár), **Ambrus György** (kulturális felelős), **Újvári József** (külső felelős), **Tolvaj László** (társadalmi munka felelős), **Biller Gyöngyi** (gazdaságfelelős), **Tajti Klára, Ruzsoly József** (megbizott diákköri felelős), **Fábrián György** (megbizott sportfelelős), **Szilágyi Károly** (megbizott kollégiumi felelős).

Ezerkétszáz felelet egy kérdésre

Az új ösztöndíjrendszer tapasztalatai a szegedi orvosegyetemen

Néhány hete kérdőívek segítségével gyűjtötte össze a hallgatók véleményét a kísérleti jelleggel bevezetett új ösztöndíjrendszerrel a Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottsága. A beérkezett kérdőívek értékelése után az egyetemi párt vb is megtárgyalta a vizsgálat tanulságait összegző jelentést.

A jelentés egyik készítője és aláírója dr. Nyirády László volt. Őt kérdezték meg a vizsgálat tapasztalatairól, a kérdésekre adott feleletekről — amelyek alapjául szolgálhatnak, s bizonyosan szolgálnak is az ösztöndíjrendszer további tökéletesítésének, a körültekintőbb, árnyaltabb differenciálásnak, amíg csak el nem nyeri végleges formáját az egyetemi hallgatók anyagi létének e fontos, meghatározó bázisa.

— Azzal kell kezdenem — mondta dr. Nyirády — hogy az új ösztöndíjrendszer egyetemünk 1200 hallgatóját érinti, mindenkit a szigorú orvosok, külföldi ösztöndíjasok, valamint a Népköztársasági Ösztöndíjasok és a társadalmi ösztöndíjasok kivételével. 1968-ban az ösztöndíjra és diákjelölti kiadásokra a költségben 9 millió 600 000 forint volt előirányozva. Az új ösztöndíjrendszer bevezetése következtében ez az összeg 1969-ben 12 millió 600 000 forintra emelkedett, s az egy főre jutó összeg a tavalyi 500 forinttal szemben idén 656 forint lett. Tehát átlagosan is 156 forint az emelkedés, de ha figyelembe vesszük, hogy az új ösztöndíjrendszer jobban differenciál, könnyen megállapítható, hogy az emelkedés a rászorultság mértékének megfelelően az első három kategóriában lényegesen nagyobb ennél az összátlagnál.

— S hogyan valósul meg az új ösztöndíjrendszer egyik legfontosabb célkitűzése: hogyan ösztönöz jobban a réginnél az új ösztöndíj?

— Egy példával válaszolnék. Az elmúlt tanév második félévében a II—V. éves hallgatók között 519-en kaptak tanulmányi ösztöndíjat havi 98 100 forint összegben; egy főre tehát 189 forint jutott átlagosan. Idén ezzel szemben 554 hallgató havonta 160 650 forint tanulmányi ösztöndíjban részesül, ami személyenként 291 forintos átlagot jelent. A KISZ alapos előkészítő-felvilágosító munkát végzett a hallgatók körében az új ösztöndíj bevezetése előtt. Elképzelhető tehát, hogy a változások tartalmának pontos ismeretében kezdettől érvényesült az ösztönző hatás, a jobb tanulmányi eredmények elérésére serkentő fokozott anyagi érdekelttség. Regisztrált tény, hogy csökkent a halasztott vizsgák száma. A tanulmányi eredmény az Általános Orvosi Karon az 1967/68-as tanév első félévi 3,61-al szemben az 1968/69-es

tanév első félévében 3,76 volt. Feltehető, hogy a 0,15-os tanulmányi eredményjavulásban része volt ennek az ösztönző anyagi érdekelttségnek is.

— Említettük már, hogy az árnyaltabb kategorizálás elsősorban az anyagilag erre jobban rászorulóknak nagyobb támogatását segíti elő. Hogy alakult az új ösztöndíj bevezetésével a hallgatók szociális támogatása?

— A második félév elején a Szegedi Egyetemen megjelent nyilatkozatában Tóth Károly rektor úr is célzott arra, hogy az új ösztöndíjrendszer a korábbihoz képest — épp mert jobban differenciál — jelentősen megnöveli a rászorulás mértéke alapján kategorizált szociális támogatás összegét a kisebb jövedelmű szülők gyermekeinél. Nem térek vissza a kategóriák újólagos ismertetésére. Inkább arról beszélnék, hogy a nagyobb differenciálás megnövelte az odaítélés, a döntések meghozatalának felelősségét is. Annnyit mindenesetre a tényszerűség kedvéért elmondanék: összességében a szociális támogatás mértéke nem nagyobb, mint korábban; hiszen az új ösztöndíjrendszer fő feladatának a jobb eredmények elérésére való ösztönzést tekintettük. Lényegesen nőtt azonban az első három kategóriában az egy főre jutó szociális támogatás mértéke, arányosan a rászorulás megállapított mértékével. A kérdőívekre beérkezett válaszok, amelyek — a vizsgálat reprezentatív jellege ellenére — tükrözik az érintett 1200 hallgató kialakult véleményét néhány további finomítás, módosítás szükségére is figyelmeztettek bennünket. A kollégiumban lakó hallgatók hiányolják, hogy a kollégiumi díjban nincs benne a reggeli, a kint lakók viszont a kedvezményes vacsorát hiányolják. Észrevételezik azt is, hogy a jövedelmi igazolások csak a fixfizetéses szülőknél reálisak, míg a nem fixfizetéseseknél sokszor szinte lehetetlen a jövedelem valóságos megállapítása.

— Túl a konkrét észrevételeken, bírálatokon és javaslatokon: milyen általánosan a közhangulat, a hallgatók „közérzete” az új ösztöndíj bevezetése óta?

— Meg kell mondanom, hogy sok esetben érthetetlenül ellentmondásos. Az első kategóriába tartozók — az új ösztöndíjrendszerben leginkább támogatottak — válaszaik között is akadnak fenntartások, vagy épp az új ösztöndíj helyességét tagadó vélemények. El kell azon is gondolkodnunk, hogy az ötöd-éveseknél, ahol a KISZ-nek a legkövetkezősebben sikerült érvényesítenie az ösztöndíj-megállapítással kapcsolatos követelményrendszer alkalmazását, a hallgatók többsége helytelenítette, ha nem is az ösztöndíjrendszert magát, de az odaítélés módjait. Úgy tűnik, további vizsgálatra és módosításra szorul a KISZ követelményrendszere, különösen a tanulmányi fegyelemmel kapcsolatos követelmények tekintetében. Az, hogy a hallgatók egyrésze még mindig nem látja eléggé világosan az új ösztöndíjrendszerből adódó kedvezőbb lehetőségeit, további felvilágosító és agitációs munkára kell serkentse KISZ-szervezeteinket.

Közelebb az élethez!

Beszámoló az orvosegyetemi tudományos diákkörök XI. országos konferenciájáról

Április 17—19-én a Szegedi Orvostudományi Egyetemen Nemzetközi Tudományos Diákköri Konferenciát tartottak. Dr. Tóth Károly rektor nyitotta meg a konferenciát. A megnyitó ünnepségen megjelent Veres Judit, a KISZ KB Egyetemi—Főiskolai Osztályának helyettes vezetője is, aki az eseménysorozat jelentőségét méltatta. Az ünnepség után megkezdődtek az előadások.

A konferencián valamennyi hazai orvostudományi egyetem képviseltette magát, és számos külföldi egyetemről is érkeztek vendégek. A részt vevők közül sikerült néhány hallgatóval elbeszélgetnünk abban a rövid időben, amit a gyorsan pergő, szinte állandó elfoglaltságot adó rendezvénysorozat közben számunkra szakítani tudtunk.

Külföldi vendégek és a konferencia nyelvi nehézségei

A külföldi hallgatók arról beszéltek, hogy nagyon sok kellemes élményt szerzett nekik a Szegeden eltöltött idő. Egyiküket, Alek *Mardaskot* Odesszából pedig nem mindennapi találkozás örömevel ajándékozta meg a konferencia. Itt találkozhatott egy éve nem látott bátyjával, aki Kiskunhalason tölti katonai idejét. A találkozás — mint azt megtudtuk — nem is volt könnyű dolog lebonyolítani. A szovjet alakulat illetékesei a szervezők kérésére először azt válaszolták, hogy nem tudnak segíteni, Juttassák el a fiút ök Halasra. Sikerült is szerezni egy kocsit, de mire a kiskunhalasi lakótanyához értek, a vendég bátyját egy kocsival már elküldték Szegedre. Így azután végül mégis Szegeden találkozott a két testvér.

Nikolaj *Gajewski* Bulgáriából jött Szegedre. Nagyon tetszett neki a konferencia, a kritikai hangvétel, és az, hogy a vitákban milyen közvetlen kapcsolat alakult ki a professzor és diák között. Larissa *Zajarnaja* kиеvi hallgató más országok megismeréséről beszélt, arról, hogy pl. az itt, Szegeden folyó munkáról is sikerült így némi áttekintést kapniuk. Gerd-Gunther *Madry* hallei gyógyszerészhallgató véleménye szerint jobb lenne náluk tartani ilyen nemzetközi konferenciát, mivel nemétül meg lehetőségen sokan beszélnek.

Valamennyien egyetértettek azzal, hogy a nyelvi nehézségek nagyon sok gondot okoztak nekik. Mivel az előadások fordítást nem lehetett megoldani, az előadásokból semmit nem értettek. Sajnálták, hogy a programfüzetek kizárólag magyarul készültek. Gerd-Gunther *Madry* szerint jó lett volna, ha legalább az előadások kivonatát előzetesen lefordítják két nyelvre. Megtudtuk viszont azt is, hogy a bulgárok pl. csak a saját nyelvüket beszélték, így csak nagyon nehezen lehetett volna megoldani ezt a kérdést. Az itt összegyűjtött tapasztalatok alapján viszont biztosan lesz mód arra, hogy a későbbi konferenciákon valahogyan a nyelvi problémákat kiküszöböljék.

A nyelvi nehézségek persze néha mosolyt is fakasztottak. A pesti csoport képviselőjével egyszer angolul kezdtek beszélgetni, de az is előfordult, hogy két magyar hallgató igyekezett izzadva németül tudtára adni egymásnak mondanivalóját.

Vita és tanulás: többet a gyakorlati vonatkozásokról!

A fenti esetekről már magyaroktól — vendégektől és hazaiaktól — szereztünk tudomást. Amikor velük kezdtünk

beszélgetni, már nem kötöttek a nyelvi nehézségek. Az újságíró személye is hamar háttérbe szorult. Az egyes kérdésekre nem válaszok érkeztek, hanem vita, beszélgetés bontakozott ki körülöttük. Személyes; szakmájukat lelkesen szerető diákokhoz, tudós és orvosjelöltekhez méltó vita. Mindannyian egyetértettek azzal, hogy jól volt megrendezve a konferencia. Kényelmes elhelyezésben, jó ellátásban részesültek.

Az elhangzott előadások kapcsán viszont már vita alakult ki. Hibáztatták az előadásokat azért, hogy hiányzik belőlük a gyakorlati jelleg. A másik pólus szerint ez a kérdés nem megoldható, mivel a hallgatók nem dolgozhatnak betegekkel. A diákkörök célja pedig elsősorban a kutató orvosok képzése, illetve a kutatásmethodikai tudás meg-alapozása. Azt is elmondták, hogy az elmélet is kapcsolódhat a gyakorlathoz. Eppen ezért jó lett volna, ha eleve feltüntetnék volna az előadók a gyakorlati vonatkozásokat is. Dr. *Szabó Mihály* is azt vetette föl, hogy tudósokat igyekezzünk nevelni, és emiatt néhány tekintetben rossz orvosokat nevelünk. Amikor a tudományos fokozatokat igen komoly elméleti alaphoz kötik, a gyógyításban néhol 15—20 éves elmaradottságot is megfigyelhetünk. Sajnos a diákköri konferencia sem ad számot a gyakorlati lehetőségekről. Ha azt akarjuk, hogy a TDK-nak komolyabb gyakorlati haszna legyen, mindössenünk kellene ezeket a tárgykörű dolgozatokat is. Nem szabad elhomályosulni hagyni a célt: a beteg ember gyógyítását. A fiatalokat elsősorban a gyakorlatra kell nevelni.

Jó a mostani szervezés, de legyen több idő a vitára!

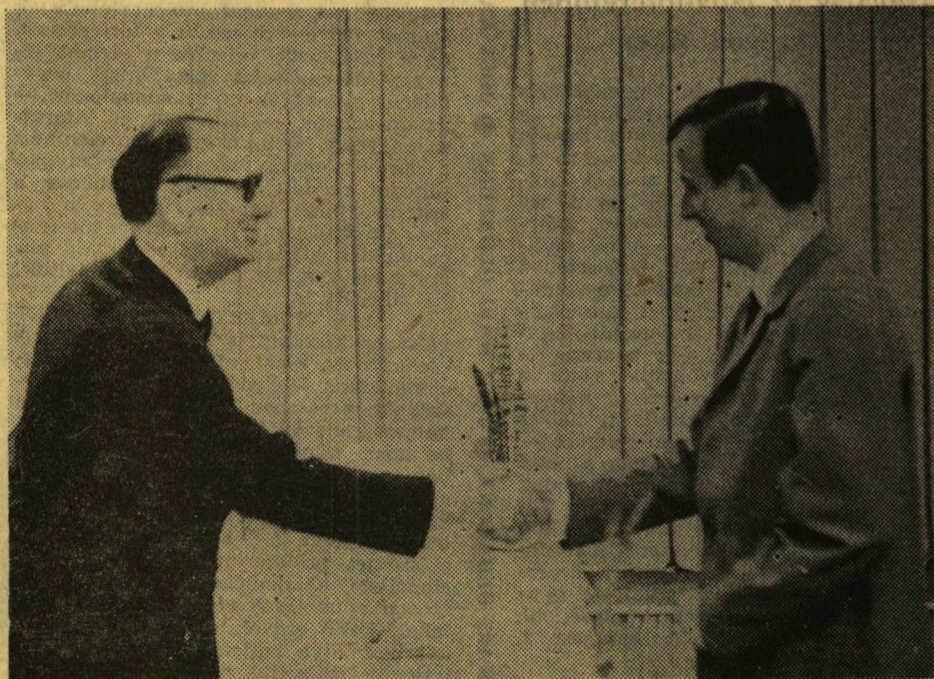
Sok szó esett a konferencia szervezésének kérdéseiről is. A résztvevők szerint nem lenne helyes az előadások szekciónkénti tartása, mert a párhuzamosság esetleg sok érdekes előadás meghallgatását nem tenné lehetővé. Jó a jelenlegi rendszer, de némileg helyes lenne módosítani. Jó volna a továbbiakban hivatalosan is időt biztosítani arra, hogy az egy témakörrel foglalkozóknak legyen idejük beszélgetésre, vitára. Itt egy-egy — az illető szakterülettel foglalkozó — oktató jelenléte is sokat segíthetne abban, hogy egyes kérdések tisztázódjanak, illetve az egy témakörön belül, de szűk területen mozgó egyedi előadások vitájában már ki lehetne használni a szintézis lehetőségeit. Hiszen az egyes előadásokhoz érdemben hozzájárulni felkészülés nélkül csak nagyon kevesen tudnak, azok, akik abban a témában kutattak.

Az a javaslat is elhangzott, hogy jó lenne, ha a témakörök az előadások sorozatában koncentráltan szerepelnének. Ez jobb időbeosztást tenne lehetővé. A pesti *Naszály Sándor* említette, hogy jó lett volna a Szegeden már bevezetett új ösztöndíjrendszerrel is elbeszélgetni.

Eredményhirdetés, záróbankett, búcsú

Az előadások április 19-én, szombaton értek véget. Dr. *Kedvessy György* a Gyógyásztudományi Kar dékánja zárószavában arról beszélt, hogy a résztvevők magasszintű előadói és vitakész-ségről tettek tanúbizonyságot, az előadások tudományos vonatkozásban pedig aktuálisak, hasznosak voltak. Este került sor az eredményhirdetésre. Dr. *Berencsi György*, az Orvostudományi Kar dékánja osztotta ki a díjakat. Első díjat kaptak: *Surján László, Kollai Márk* és *Quirin Zsuzsanna* budapesti, *Kern Mária, Józsa Ágnes* és *Kerecsan László* debreceni, *Balásy Bulcsú, Lé-nárd László* és *Szűcs György* pécsi, *Ró-zsa Zsuzsanna* és *Endre László* szegedi hallgatók. Második díjban 24 dolgozat részesült. A résztvevő külföldi hallgatók emléklapot kaptak.

SZÁVAY ISTVÁN

Dr. Berencsi György orvostudományi dékán emléklapot ad át Gerd-Gunther Madrynak, a hallei egyetem hallgatójának az orvosegyetemi diákköri konferencia záróünnepségén.